

Handläggare: Jan Lind
Staben
Tel: 508 264 71
s.jan.lind@gfk.stockholm.se
Dnr 01-650-4089:1

2002-02-27

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**En renare stad - "Dags att göra något åt Lortstockholm"
Motion 2001:69 av Börje Vestlund (s)**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av motion 2001:69 med gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande.

Olle Zetterberg

Lennart Gustafsson

Jan Lind

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämndens remisstid går ut 2002-03-15.

I motionen hävdas att städningen av våra gator och torg är dålig. Motionären yrkar bl a att en kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad.

Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar numera endast för vissa av de frågor som tas upp i motionen. Merparten av stadens gatuhållning ligger på stadsdelsnämnderna.

Kampen mot nedskräpning och klotter kan självklart alltid förbättras. Men gatu- och fastighetskontoret vill ändå hävda att vi redan tar ett stort ansvar för att få en renare stad. Bland våra insatser kan framhållas vårt mångåriga arbete med att samordna insatser mot klotter och den samordning av utvecklingsarbete gällande renhållning, vinterväghållning och parkskötsel som startade förra året.

I syfte att motverka illegal affischering och samtidigt verka för ett renare Stockholm bedriver vi också ett samarbete för annonsering av pop- och rockevenemang.

Vi pekar även på vår tidigare redovisade utredning om eventuellt ändrad ansvarsfördelning och ny organisation för renhållningen av gångbanor mm i Stockholm och de effektiviseringar av bötesstraffen för vissa nedskräpningsförseelser som genomförts efter stadens propåer.

REMISSEN

Motionen har remitterats till, förutom gatu- och fastighetsnämnden, koncernstyrelsen och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla Stan, Älvsjö och Norrmalm för yttrande senast 2002-03-15.

MOTIONEN

Börje Vestlund erinrar i motionen om Lubbe Norströms bok från 30-talet om Lortsverige. Diskussionen denna gång gäller enligt motionen Lortstockholm. Det handlar om dålig städning av våra gator och torg, papperskorgar som inte töms eller töms för sällan, gator, torg och grönområden som städas alltför sällan ibland bara ett par gånger per år. Det handlar om att gator och torg utanför våra populäraste krogar nedsmutsas med urin. Det handlar om klotter och nedsmutsning av våra byggnader.

Staden måste enligt motionen ta ett rejält grepp om detta. Målet anges vara att Stockholm ska vara Europas renaste stad.

Motionären yrkar att

1. en kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad
2. städning skall ske av våra gator och torg dagligen eller i varje fall minst tre dagar per vecka
3. grönområden skall städas minst en gång per månad i varje fall under barmarkstider
4. de delar av näringslivet som bidrar till att öka nedsmutsningen skall involveras i arbetet med denna satsning
5. information om vårt gemensamma ansvar skall produceras regelbundet och annonseras på lämpliga platser
6. utbildning av berörda nämnder skall hållas i varje fall en gång per mandatperiod
7. tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna
8. insatser mot klotter utvecklas och intensifieras.

GATU- OCH FASTIGHETSKONTORETS SYNPUNKTER

Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar numera endast för vissa av de frågor som tas upp i motionen. Merparten av stadens gatuhållning ligger på stadsdelsnämnderna.

Kampen mot nedskräpning och klotter kan självklart alltid förbättras. Men vi vill ändå hävda att vi redan tar ett stort ansvar för att få en renare stad. Bland våra insatser kan följande framhållas.

Utvecklingsgruppen

I stadens budget för 2001 angavs att gatu- och fastighetsnämnden ”ska omprioritera 3 Mkr inom sin budget för utvecklingsarbete, samordning, stöd och uppföljning av städning och snöröjning i staden”. Motsvarande satsning görs även i år.

För att genomföra utvecklingsuppdraget inrättade gatu- och fastighetskontoret en styrgrupp med representanter från kontoret och stadsdelsförvaltningarna för att leda arbetet som i huvudsak omfattar renhållning, vinterväghållning och parkskötsel.

Under 2001 hade styrgruppen 7 möten. Vidare genomfördes ett seminarium och en studieresa.

Vi anordnade ett seminarium under våren 2001 med deltagare från alla stadsdelar och berörda entreprenörer samt egen personal för diskussion om bl a entreprenaders ersättningsformer, kontraktstider, förfrågningsunderlag, parkeringsregler och saltanvändning.

Nya nyckeltal och konteringsprinciper har utarbetats och kommer att tillämpas från årsskiftet 2001-02.

Andra gemensamma projekt som har genomförts/diskuterats är bl a:

- *Attitydpåverkan i renhållningsfrågor.
- *Gemensam gatujour under icke ordinarie arbetstid.
- *Rening av sopsand.
- *Adoptera ett kvarter, samordningsprojekt för renhållning och klotter-sanering.

Klotterbekämpning

Staden har på olika sätt i mer organiserade former arbetat mot klotter sedan 1994. Gatu- och fastighetskontoret har sedan länge en samordnande roll även i detta arbete. Det pågår ett nära samarbete mellan oss och bl a SL och tunnelbanepoliserna. Vi sanerar våra mest utsatta anläggningar inom en arbetsvecka i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Övriga

anläggningar saneras vid behov. Strategidokumentet "Med gemensamma krafter mot klotter i Stockholms län" underskrivet av bl a flera borgarråd och länspolismästaren är ett viktigt dokument i arbetet mot klotter. Policyn mot klotter/graffiti som gatu- och fastighetsnämnden godkände 2001 är ett komplement till strategidokumentet.

Vår hållning är att inte ge dubbla budskap till ungdomarna i dessa frågor. 2001 tillsattes en styrgrupp med representanter från gatu- och fastighetskontoret och tre stadsdelsförvaltningar. Under våren 2001 har gruppen tillsammans med SL informerat och diskuterat klotterproblematiken med förvaltningar och bolag. Detta har även skett i samband med seminarieriet "Ungdomar i riskzon", arrangerad av socialtjänstförvaltningen under hösten.

En del stadsdelsförvaltningar har samordnat sina städ- och klottersaneringsinsatser med hjälp av projektet "Adoptera ett kvarter" i vilket även gatu- och fastighetskontoret och några andra förvaltningar och bolag deltagit. De flesta stadsdelsförvaltningarna saknar dock resurser för att arbeta med samordning. På Norrmalm, i Gamla stan och på Södermalm finns städmästare. De har på ett aktivt och positivt sätt arbetat med flera samordningsprojekt med företagare, skolor m fl. 2002 har det anställts ytterligare fem städmästare, två i innerstaden och tre i ytterstaden.

I år kommer styrgruppen att lägga fast riktlinjer för det fortsatta arbetet med klotterfrågan. En uppföljning efter seminarieriet "Ungdomar i riskzon" ska diskuteras. Kontakt har även tagits med Kommunförbundet för diskussion kring olika frågor, följa utvecklingen, stöd till forskningsprojekt, juridiska möjligheter att inte lägga ner förundersökningar i klotterärenden etc. Informationsarbetet kommer att fortsätta i bl a seminarieform. Arbetet i "Samordningsgruppen för klotterfrågor i Stockholms län" fortsätter och ska intensifieras.

Ett samarbete planeras under året även mellan Stockholm, Göteborg och Malmö för att tillämpa och sprida vidare de erfarenheter som redan finns och även utveckla nya metoder.

Vidare har de nordiska huvudstäderna ett klotternätverk som bildades 1998. Nätverket har regelbunden kontakt, följer utvecklingen i de olika länderna och sprider erfarenheter, både av det repressiva och preventiva arbetet mot klotter. Nätverket har haft två möten under 2001 och planerar fortsatt samarbete i år. Ett möte är planerat i Stockholm under våren.

Stadens förvaltningar och bolag har under 2001 betalat ca 19 Mkr i rena saneringskostnader. Kostnader för återställande i samband med klotterborttagning som ommålning, omputsning, administration m m belastar den ordinarie driftbudgeten och är svåra att särredovisa. I en del stadsdelar har klottret ökat, i andra är det oförminskat.

Den viktigaste slutsatsen som staden dragit efter många års arbete med klotterproblematiken är att klotter måste tas bort direkt, att saneringen måste

upprepas om nytt klotter uppkommer och att regelbunden uppföljning görs, helst inom 24 timmar. Ytterst är det en fråga om resurser.

Annonsering

I syfte att motverka illegal affischering och samtidigt verka för ett renare Stockholm har gatu- och fastighetskontoret inlett ett samarbete med SAMI (Samverkansorganisation för olika musikanter och grupper). Samarbetet omfattar annonsering av pop- och rockevenemang inom Stockholms stad. Samarbetet innebär att SAMI och kontoret tillsammans (50/50) finansierar ett 4-färgsuppslag i tidningen Metro som presenterar veckans konserter etc under en period av ca 40 veckor. På sidan ska också finnas ett kalendarium med olika evenemang listat dag för dag.

De av SAMIS medlemmar som vill delta i projektet förbinder sig att motverka och inte själva ägna sig åt illegal affischering. Förra gången ett liknande projekt genomfördes märktes en klar minskning av den illegala affischeringen bl a därför att närpolis och fastighetsägare deltog aktivt. Dessa aktörer bör engageras också i det nu planerade samarbetet. Namnet **Affischplats Stockholm** används som logotyp på annonssidorna, de nya affischtavlorna samt på eventuella tillkommande infokiosker som beräknas ge ett 70-tal nya affischeringsytor.

Vi planerar också en reklamradiokampanj under året som en del i det långsiktiga attitydförändrande arbetet. Sedan tidigare finns videofilmer som visats i TV och på stockholmsbiograferna. Dessa håller sådan kvalitet att de kan användas t ex av stadsdelsnämnderna i olika sammanhang. Kostnaderna för samarbetet med SAMI och radioreklamkampanjen beräknas uppgå till ca 1,5 Mkr i år.

Bostadsföretag och näringsliv

Gatu- och fastighetskontoret anser det i likhet med motionären rimligt att alla som bidrar till nedskräpningen bör engageras för att minska densamma. Så långt det är praktiskt och formellt möjligt bör också nedskräparen vara eller göras ansvarig för rengöringen.

I sammanhanget kan nämnas att gatu- och fastighetskontoret i tjänsteutlåtande 1996-12-03 redovisade en utredning angående eventuell ändrad ansvarsfördelning och ny organisation för renhållningen av gångbanor mm i Stockholm. Förslaget byggde på renhållningslagens bestämmelser och en studie av hur andra kommuner i landet helt eller delvis fört över ansvaret för de fastighetsnära gångbanorna till fastighetsinnehavarna. Gatu- och fastighetsnämnden beslutade 1997-02-04 i enlighet med kontorets förslag att till kommunstyrelsen för remissbehandling och eventuella fortsatta åtgärder överlämna tjänsteutlåtandet med tillhörande utredning.

Kommunstyrelsen har ännu inte tagit ställning till nämndens propå.

Effektivare bötesstraff

På gatu- och fastighetsnämndens uppdrag vände vi oss 1995-06-09, med upprepning 1999-03-01, till riksåklagaren RÅ med en begäran att RÅ inför enkla och schabloniserade ordningsböter som direkt utfärdas av polisen för olovligt ianspråktagande av offentlig plats i form av uppställning av containrar o dyl, olovlig affischering, nedskräpning etc.

RÅ inordnade 1999-03-16 ett antal förseelser i ordningsbottsystemet såsom förseelse mot förbud i kommunal föreskrift att på offentlig plats uppsätta affischer, banderoller o dyl (600 kr), förargelseväckande beteende genom offentlig urinerings (500 kr) och förorening eller nedskräpning på färdmedel eller inom trafikföretags område (300 kr).

RÅ meddelade dock i skrivelse 1999-03-23 att ordningsbot endast kan utfärdas för brott som ger penningböter. De av oss föreslagna brotten olovligt ianspråktagande av offentlig plats i form av uppställning av containrar o dyl och nedskräpning av offentlig plats stadgar enligt RÅ dagsböter, vilket medför att det inte är lagligt att föra dessa till polisen.

I sak delar i och för sig RÅ vår uppfattning att just dessa förseelser kunde vara lämpliga för ordningsbot men RÅ ville inte initiera någon lagändring.

SLUT